

# Wonen

### OPROEP

## Wat maakt uw huis uw thuis?

In de laatste Volkskrant Wonen van 2010, van 29 december, komt de lezer aan het woord. Wat maakt uw huis uw thuis? Is dat het raam met uitzicht op de dijk, het geluid van de kerktoeren? Is het de kamer waar uw eerste kind werd geboren of de kamer van uw overleden zoon of dochter? Zit het in de spullen, die lelijke lamp van oma die u nooit weg zult doen? De boekenkast, de houtkachel en de lange winteravonden? De blik op uw echtgenoot die het pad opfiets? Of is uw huis nog elders, uw ouderlijk huis in de provincie of uw eerste eigen woning? Schrijf in 50 tot 150 woorden wat uw huis zijn betekenis



geeft. Voeg daar zo mogelijk een foto bij.

Stuur uw bericht vóór 11 december naar [VolkskrantWonen@gmail.com](mailto:VolkskrantWonen@gmail.com). Of naar Volkskrant Wonen, Postbus 1002, 1000 BA Amsterdam.

### CITAAT

“Echte boom... (zo zielig, omhakken?) of kunstboom van zolder halen? Nog een paar dagen om over na te denken

Marianne Notschalee op Twitter

### OPVALLEND ONTWERP

## Beschermhoes uit colbertjasje

**WAT IS HET?** Een beschermhoes om je laptop in op te bergen. Wat is daar bijzonder aan, zou je denken. De hoes is gemaakt van oude colbertjassetjes, ontworpen door de Amsterdamse Anne van Dijk. **HOE OP IDEE GEKOMEN?** Volgens Van Dijk is het zonde om stoffen weg te gooien. Met een kleine draai geeft zij er een nieuwe bestemming aan. De laptophoezen bestaan uit een stevige bescherm laag, met daaroverheen het voorste deel van het colbertjasje. Het jasje blijft in tact. Dus het borstzakje is handig voor pen en papier. De rest van het jasje wordt niet weggegooid. De mouwen gebruikt Van Dijk voor sjaals. Van de achterkant van het jasje maakt zij tassen. **NOG MEER MODELLEN?** De laptophoezen zijn er in allerlei kleu-



Laptop in oud jasje.

ren. Het ligt er net aan welk colbertjasje is gebruikt. Iedere laptop hoes is dus uniek. Voor al haar ontwerpen recycle Van Dijk materialen. Zij maakt ook tassen van fietsbanden en armbanden van ritssluitingen. **KOST DAT?** De laptop hoes kost ongeveer 65 euro. De hoezen worden ook op aanvraag gemaakt. [www.annevandijk.nl](http://www.annevandijk.nl)

### AGENDA

**SYMPOSIUM 17 DECEMBER**  
ROMEINSE VILLA'S  
U loopt nog met een plan om een villa te bouwen, of een groep huizen samen met vrienden? Leer hoe de Romeinen dit deden. Aan de Vrije Universiteit vindt een studiedag plaats met collegies over de bouw van Romeinse villa's en de villadorpen. Hoe waren zij opgezet? Wat was de relatie tussen stad en platteland? Veel aandacht voor de sporen van de Romeinse bouwers in Nederland, zoals de nederzetting van Heerlen-Trilandis in Limburg. Deelname is gratis, maar inschrijving noodzakelijk. Kijk op de agenda van [Let.VU.nl](http://Let.VU.nl) voor meer informatie.

**TALKSHOW 16 DECEMBER**  
STADSE NATUUR  
Ook in de stad is natuur te vinden. Zo zoeken de Vlaamse Gaai en de Bonte Specht hun voedsel in binnentuinen en nestelen oeverwaluven op bouwterreinen. Weinig stedenlinden die het opvalt, vinden ze bij debatcentrum Pakhuis de Zwijger. Stadsgeoloog Remco Daalder wijst op de rijkdom van plekken waar de bouwproductie is stilgevalen. Artiprofessor Erik de Jong benadrukt de verbintenis tussen natuur, landschap en cultuur. Talk of the town is een maandelijkse talkshow in Pakhuis de Zwijger aan het IJ in Amsterdam, op loopafstand van het Centraal Station. Bijwonen is gratis.

# Wonen

## VIER FIETSEN VOOR OP DE FIETSSNELWEG



Elektra van Bikebuilders. Elektrische ombouwset €600,- (exclusief fiets) fotograaf



Jan Janssen Nemo road hybride. €1045,-



Quest duo 2-persoons. Prijs op aanvraag bij Velomobil.



Quest ligfiets 1-persoons. €5950,-

# Flitsfietsen van huis naar het werk

Fietsen naar je werk is goedkoper dan autorijden én gezonder. Luxe fietssnelwegen moeten de forens verleiden.

Door **Marc van den Eerenbeemt**

**G**een kruisingen. Geen verkeerslichten. Een mooie, lange strook asfalt. Op de brug, waar de wind het hardst waait, lange windschermen om de snelheid te kunnen handhaven. En voor wie leek rijdt is er de mobiele fietssnelweg. De weg van huis naar werk zal nooit meer hetzelfde zijn.

Nederland bouwt aan een netwerk van fietssnelwegen. De routes naar de grote steden moeten forensen een aantrekkelijk alternatief bieden voor het gebruik van de auto.

Tussen steden als Den Haag en Rotterdam, Haarlem en Amsterdam en Eindhoven en Helmond komen sterk verbeterde fietssnelwegen, zo maakte het ministerie van Infrastructuur vorige week bekend. De Rijksoverheid stelt 21 miljoen euro beschikbaar voor de aanleg van 16 fietssnelwegen. Provincies en gemeenten investeren nog eens 60 miljoen. Daarmee komt er 81 miljoen euro beschikbaar voor een nieuwe generatie fietspaden.

Van dat geld worden asfalt aangelegd, bewegwijzering en verlichting neergezet, fietsbruggen of tunnels gebouwd. Alles voor een snelle en ongehinderde doorgang van de fietsende forens. De routes zijn vooral bedoeld voor reizigers die maximaal 15 kilometer van hun werk wonen. Deze afstand is volgens het ministerie bijna gelijk aan de gemiddelde afstand in woon-werkverkeer. Met de fietspaden hoopt de overheid op minder auto's op de weg en minder files.

Bij de Fietssbond, betrokken bij de uitvoering van het snelwegenproject ('Fietsvrij'), heerst optimisme over de effecten van de aanleg van de superfietspaden. 'Uit metingen is gebleken dat het fietsgebruik op sommige routes verdubbelt', zegt Fietssbond-directeur Hugo van der Steenhoven. 'We verwachten het grootste effect en de meeste drukte op de routes Rotterdam-Den Haag en Zaandam-Amsterdam. Na aanpassingen op de trajecten Utrecht-Breukelen en Rotterdam-Delft is het fietsverkeer daar al sterk toegenomen.'

Niet alleen het gebruik nam toe, ook de fietssnelheid steeg. Van der Steenhoven: 'Bij de opening van de route naar Utrecht heb ik zelf langs het Amsterdam-Rijnkanaal gefietst. Op de elektrische fiets waren we tien minuten eerder op de plaats van bestemming dan de auto's die over de snelweg A2 reden.'



2 km

Amsterdam

De Fietssbond heeft meer ambities dan blijkt uit de ontwerpen voor de nieuwe routes. De directeur spreekt vooralsnog liever over snelle fietssnelwegen. 'Het niveau van een fietssnelweg halen we nog niet overal. Het stuk dat wordt aangelegd tussen Arnhem en Nijmegen, met hele nieuwe stukken weg en een tunnel onder de autosnelweg A15 door, komt in de buurt. Ook het stuk tussen Rotterdam en Den Haag, de Hofpleinlijn, die nu wordt aangelegd heeft die potentie. Die komt te liggen tussen twee steden en gaat dwars door een gebied waar veel mensen gaan wonen. De fietssnelweg kan daar een revolutie ontketenen in fietsgebruik.'

De echte fietssnelweg heeft wat hem betreft extra voorzieningen, zoals een mobiele fietssnelweg die snel ingrijpt bij een lekke band of technische problemen. 'We zijn bezig met een project om het fietspad tussen Arnhem en Nijmegen te verbeteren. Bedrijven en studenten strijden om een miljoen euro voor het beste idee om de route aantrekkelijker te maken voor de fietser.'

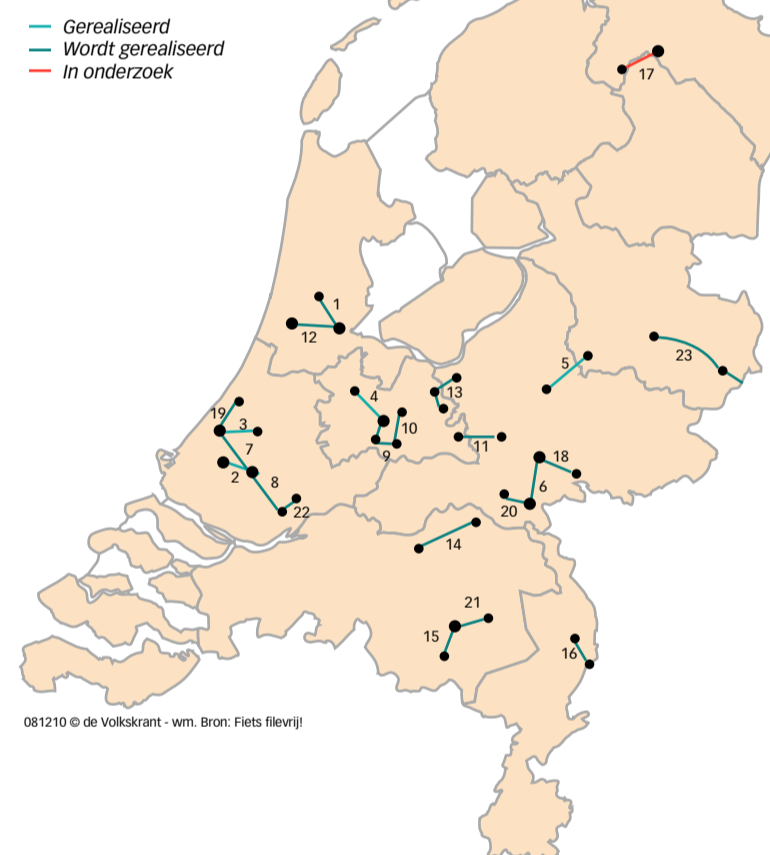
Op een fietssnelweg gaat het niet alleen om de snelste route, denkt Van der Steenhoven. 'Mensen zijn bereid

om langer te fietsen om een stuk snelweg te midden. Voor een mooi landschap willen ze wel iets omfietsen. Wat ook telt is de aankomst op het werk. Daar is een goede fietsstalling van belang, een oplaadpunt voor de batterij van een elektrische fiets en een douche om op te frissen.'

Wat zijn de belangrijkste overwegingen om de auto vervullen voor de fiets? Lilith van Assem, onderzoeker bij Artgeneering, een bureau voor onderzoek en ontwerp in stedenbouw en infrastructuur: 'Mensen zijn gevoelig voor de gezondheidseffecten van het fietsen. Het scheelt bovendien geld. Fietsen is goedkoper dan autorijden. Je kunt tijdswinst boeken door het omzeilen van de files. En het geeft een gevoel van vrijheid. Je deelt je eigen tijd weer in. Je hoeft niet meer te wachten op de trein of af te wachten wanneer de file weer in beweging komt.'

Met de superfietspaden is een nieuwe periode aangebroken in het denken over fietsen - en over bestrijding van files, denkt Richard ter Avest, consultant bij Goudappel Coffeng, adviesbureau voor verkeer en vervoer en specialist in fietssnelwegen. 'Bij de opkomst van de auto nam

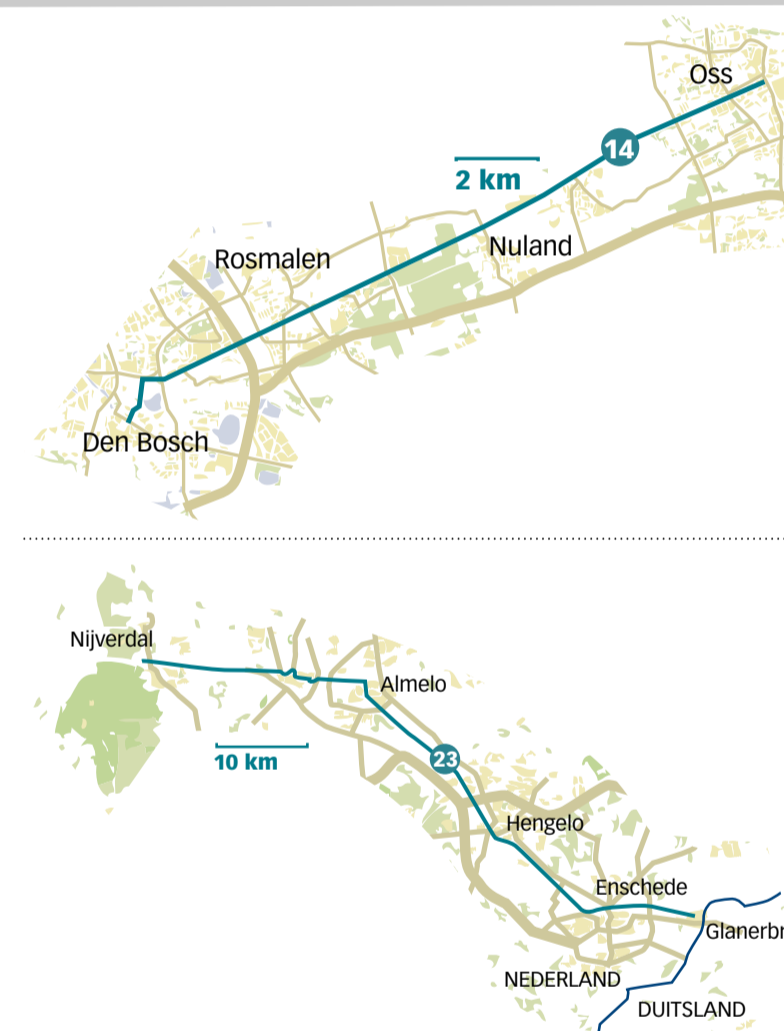
### Snelfietsroutes



081210 © de Volkskrant - Wm. Bron: Fiets filevrij.nl

1. Zaandam-Amsterdam
2. Rotterdam-Delft
3. Den Haag-Zoetermeer
4. Utrecht-Breukelen
5. Apeldoorn-Deventer
6. Arnhem-Nijmegen
7. Den Haag-Rotterdam
8. Rotterdam-Dordrecht
9. Houten-Nieuwegein-Utrecht-Papendorp-Utrecht Lage Weide
10. Houten-Bunnik-Utrecht De Uithof-Bilthoven
11. Ede-Veenendaal
12. Haarlem-Amsterdam West
13. Leusden-Amersfoort-Nijkerk
14. Oss-Den Bosch
15. Valkenswaard-Eindhoven
16. Venlo-Horst-Sevenum
17. Groningen-Leek
18. Arnhem-Zevenaar
19. Leiden-Den Haag
20. Nijmegen-Beuningen
21. Eindhoven-Helmond
22. Papendrecht-Dordrecht
23. Fietssnelweg Twente

Meer detailkaarten op [Fietsfilevrij.nl](http://Fietsfilevrij.nl)



## In een warme fiets van Assen naar Groningen met minstens 30 kilometer per uur



David Hembrow

**O**ok bij temperaturen onder nul komt David Hembrow (44) op de fiets naar zijn werk. Hij sluit het hoofdgedeelte van zijn ligfiets af met een rubberen dek, waar alleen zijn hoofd nog uitsteekt. Met een wollen muts en een fietshelm koerst hij enkele malen per week van Assen naar Groningen. 'Koud op het hoofd, maar in de ligfiets is het warm.' De Britse fietsactivist en voormalig automatischeerder vestigde zich drie jaar geleden in Nederland met zijn vrouw en twee dochters. De reden; de liefde voor de fiets en het betere fietspad. Hij werkt als technicus bij de Ligfietsengarage in Groningen, producent van Sinner ligfietsen. Over alles wat met fietsen en de infrastructuur voor de fiets te maken heeft, schrijft hij *A view from the cycle path*, een in fietskringen goed gelezen weblog. De aanleg van fietssnelwegen heeft hem in grote staat van opwinding gebracht. 'Nederland weet niet dat het

de nummer 1 op de wereld is in fietspaden. Onbegrijpelijk dat het nieuws over de nieuwe fietssnelwegen internationaal zo weinig aandacht heeft gekregen. Nederlanders zijn veel te bescheiden over wat ze al hebben bereikt met hun fietsinfrastructuur. Het kan altijd beter natuurlijk, maar

**'Je staat niet meer in de file en je mist nooit meer de trein'**

met de aanleg van 16 nieuwe fietssnelwegen wordt wéér een grote stap gezet.' Met ijs op het fietspad is hij wat voorzichtiger, maar doorgaans legt hij de rit van 30 kilometer, van Assen naar Groningen, af met een gemiddelde snelheid van boven de 30 kilometer per uur. Op goede dagen haalt

hij een gemiddelde van 37 kilometer per uur. Dankzij het uitstekende snelfietspad naar Groningen, zegt hij. Het eerste deel vanaf Assen, heeft al de kwaliteit van een fietssnelweg. Goed asfalt, geen stops en genoeg ruimte om langzaam fietsende scholieren in te halen. 'In Groot-Brittannië was mijn langste fietstocht naar mijn werk 18 kilometer. Dat is 12 kilometer minder en ik was vijftien jaar jonger. Toch deed ik er langer over dan nu.' De nieuwe fietssnelwegen zullen veel forensen aanmoedigen de fiets te pakken in plaats van de auto, verwacht hij. 'Ik ben optimistisch. Een forens die fietst spaart het milieu en bezuinigt op zijn transportkosten. Hij boekt ook tijdswinst. Je staat niet in de file en je mist de trein nooit meer. Toen ik veel auto reed wist ik nooit of mijn rit een half uur of tweeëneen-half uur zou duren. Door de files. Nu weet ik vrijwel precies wanneer ik aankom.'